

Střednědobý plán výzkumné činnosti Institutu pro kriminologii a sociální prevenci na léta 2008-2010

Schválen ministrem spravedlnosti dne 7.5.2008, č.j. 5/2008-OANA-SP/13

Nový Střednědobý plán na období 2008 – 2010 respektuje základní priority resortu a jeho budoucí úkoly v oblasti výzkumu. Zahrnuje také doplnění úkolů IKSP zejména o podíl na zpracování hodnocení dopadů regulace (RIA).

Plán bere v úvahu redukci počtu výzkumných a ostatních pracovníků IKSP a je proto zaměřen na přednostní zajištění výzkumných úkolů, uložených Ministerstvu spravedlnosti usneseními vlády nebo vyplývajících z dalších již schválených dokumentů.

Plán zohledňuje, že Ministerstvu spravedlnosti byl Radou vlády pro výzkum a vývoj ČR schválen v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. **výzkumný program nazvaný „Společnost, sankční politika, kriminalita“**, jehož řešení bude probíhat v letech 2008-2011. Realizace tohoto programu je v IKSP účelově financována formou veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji a jsou do něj zařazeny některé vybrané stěžejní úkoly Střednědobého plánu.

Termíny řešení jednotlivých výzkumných úkolů respektují zadání obsažená v závazných dokumentech a rozhodnutích s tím, že Strategie prevence kriminality, schválená usnesením vlády ČR č. 1150 ze dne 15.10.2007 je schválena na období 2008-2011, takže řešení úkolů, uložených v rámci tohoto usnesení vlády bude uzavřeno v roce 2011 (s průběžnými výstupy). Totéž se týká úkolů, navržených do výzkumného programu **„Společnost, sankční politika, kriminalita“**, schváleného na období let 2008-2011.

S ohledem na nutnou racionalizaci při řešení výzkumných úkolů jsou některá obsahově příbuzná zadání v návrhu spojena do jednoho výzkumného úkolu. Pod úkol **Analýza trendů kriminality a vývoje latentní kriminality** stanovený usnesením vlády č. 1150/2007 ke Strategii prevence kriminality jsou zařazeny dílčí úkoly, které jej konkretizují.

Výzkumné úkoly jsou uvedeny pouze výčtově s uvedením zadání a odpovědných řešitelů. Postup jejich řešení bude stanoven v projektech (předmět, cíle, metody a techniky, harmonogram, řešitelský tým, výstupy atd.). Odborná úroveň projektů a průběh jejich řešení budou pravidelně hodnoceny interní Oponentní radou IKSP a externí Vědeckou radou IKSP. Při řešení některých uvedených úkolů bude využita také spolupráce s externími specialisty.

A. Úkoly řešené v rámci programu „Společnost, sankční politika, kriminalita“

Program byl schválen s tím, že jeho cílem je přispět výzkumnými poznatky ke zdokonalování právního řádu ČR, zkvalitnění legislativního procesu, dosažení větší funkčnosti a průchodnosti justičního systému, zvýšení účinnosti sankční politiky a na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů. Je naplněn konkrétními výzkumnými projekty, které odpovídají jeho obsahu. Jedná se o projekty, které budou ověřovat funkčnost stávajících preventivních opatření a legislativy v předcházení kriminalitě se zvláštním zřetelem k mládeži, uplatňování mediace a analýze trendů kriminality.

Přehled úkolů :

	NÁZEV	ZADAL	DOBA ŘEŠENÍ	ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL
1.	Výzkum uplatnění mediace v trestní justici	Rada pro probaci a mediaci	2008-2010	Mgr. Jan Rozum
2.	Probační a mediální činnost podle zákona č. 218/2003 Sb.	Usnesení vlády ČR 1150/2007	2009-2011	Mgr. Jan Rozum
3.	Kriminální chování u dětí a mladistvých V tomto úkolu jsou sloučeny dva jmenovité úkoly zadané usnesením vlády ČR č. 1150 ze dne 15.10.2007 ke Strategii prevence kriminality (Role stávajících preventivních opatření a stávající legislativy v předcházení kriminalitě, resp. recidivě kriminálního chování u dětí a mladistvých) a dále usnesením vlády ČR č. 1151 ze dne 15.10.2007 k Hodnocení systému péče o ohrožené děti (Vyhodnocení uplatňování a účinnosti zákona č. 218/2003 Sb., zejména s ohledem na aplikační a faktické slabiny a nedostatky, ve vztahu k vývoji trestné činnosti dětí a s využitím kriminologického výzkumu, včetně případné novelizace).	Usnesení vlády ČR 1150/2007 a 1151/2007	2008-2011	PhDr. Kazimír Večerka, CSc.
4.	Analýza trendů kriminality a vývoje latentní kriminality Úkol bude postupně naplňován následujícími dílčími projekty : <ul style="list-style-type: none"> • Každoroční analýza trendů kriminality • Výzkum obětí trestné činnosti.	Usnesení vlády ČR 1150/2007	2008-2011	PhDr. Alena Marešová

B. Další jmenovité výzkumné úkoly stanovené ministerstvu spravedlnosti, resp. IKSP, v příslušných usneseních vlády, či vyplývající z dalších schválených dokumentů.

Přehled úkolů :

	NÁZEV	ZADAL	DOBA ŘEŠENÍ	ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL
5.	Praxe v oblasti rozhodování o nařízení ústavní výchovy a ukládání ochranné výchovy	Usnesení vlády ČR č. 1151/2007	2008	JUDr. Petr Zeman, PhD.
6.	Náhrada za vazbu v trestním řízení	Usnesení vlády ČR č. 1151/2007	2009-2010	JUDr. Petr Zeman, PhD.
7.	Výzkum příčin komerčního sexuálního zneužívání dětí	Usnesení vlády ČR č. 949/2006	2008-2009	PhDr. Šárka Blatníková
8.	Výzkum a analýza závažných forem trestné činnosti Tento úkol vychází z Koncepce boje s organizovaným zločinem , schválené usnesením vlády ČR č. 64/2008 ze dne 23.1.2008, a navržené Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR , která stanovuje podíl Ministerstva spravedlnosti na realizaci Programu bezpečnostního výzkumu .	Usnesení vlády ČR č. 64/2008	2008-2010	PhDr. Martin Cejp, CSc.

C. Návazné úkoly pro potřeby resortu spravedlnosti

Přehled úkolů :

	NÁZEV	ZADAL	DOBA ŘEŠENÍ	ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL
9.	Veřejnost a trestní politika	pro potřeby MSp	2009-2011	JUDr. Petr Zeman, PhD.
10.	Penologický výzkum Do tohoto souhrnného úkolu budou zařazena výzkumná témata reagující na potřeby a náměty Vězeňské služby ČR : <ul style="list-style-type: none"> • Recidiva a recidivisté – charakteristika, projevy, možnosti trestní justice • Možnosti a problémy resocializace vězňů, účinnost programů zacházení • Pilotážní zjištění počtu potenciálních klientů pro připravovaný detenční ústav VS ČR 	pro potřeby VS ČR	2008-2010	PhDr. Alena Marešová

D. Spolupráce IKSP na zpracování Hodnocení dopadů regulace (RIA)
k návrhům právních předpisů uvedených v plánu legislativních prací MSp

IKSP se bude podílet na zpracování RIA podle legislativních úkolů Ministerstva spravedlnosti. Konkrétní zadání bude vždy upřesněno sekci legislativně – právní MSp.

Úkoly u nichž bude v roce 2008 prováděna RIA

Poř.č.	Název legislativního úkolu
1.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu, ve znění pozdějších předpisů (<i>vytvoření občanských komisí, rozšíření povinnosti odsouzeného pracovat i pro soukromé subjekty</i>)
2.	Návrh vyhlášky, kterou se provádí § 5 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů včetně novelizace tohoto zákona, kterou teď projednává vláda (<i>odměny přisedících senátů kárných soudů</i>)
3.	Návrh nařízení vlády, kterým se provádí § 99 odst. 5 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů včetně novelizace tohoto zákona, kterou teď projednává vláda (<i>náhrady soudcům působícím v zahraničí</i>)
4.	Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (<i>odměny znalců a tlumočnicků</i>)
5.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů
6.	Návrh zákona o bezplatné právní pomoci
7.	Prováděcí nařízení vlády k trestnímu zákoníku
8.	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů
9.	Návrh zákona o mediaci v netrestních věcech

Prezentace a publikace výsledků

Poznatky vytvářené IKSP jsou přístupné všem zájemcům a uživatelům z resortu spravedlnosti a další odborné veřejnosti. Prezentace výsledků a poznatků z výzkumů bude realizována následujícími formami :

1. Zpracováním zpráv a studií přímo pro přímou potřebu Ministerstva spravedlnosti.
2. Přípravou stručných signálních zpráv z ukončených výzkumů pro Ministerstvo spravedlnosti.
3. Publikováním výsledků výzkumu v edici IKSP a jejich poskytováním uživatelům (řada PRAMENY a řada STUDIE), publikováním poznatků v odborném tisku domácím (např. Trestní právo, Trestněprávní revue, Kriminallistika apod.) i zahraničním. K prezentaci výsledků činnosti IKSP a aktuálních informací z oboru budou nadále využívány webové stránky IKSP zřízené v rámci portálu Ministerstva spravedlnosti (www.kriminologie.cz). Kromě informací o činnosti IKSP zde budou zveřejňovány plné texty publikací vydávaných v edici IKSP, aktuální informace z odborného života včetně mezinárodních akcí i odkazy na další webové stránky související s předmětem činnosti IKSP;
4. Prezentací výsledků vybraných výzkumů na Republikovém výboru pro prevenci kriminality.
5. Lektorskou činností, t.j. zajištěním přednášek k prezentaci výzkumných a dalších odborných poznatků ve spolupráci s Justiční Akademií;
6. Zabezpečováním informačního zázemí pro širší odbornou veřejnost z řad pracovníků resortu MSp (prostřednictvím webových stránek a prostřednictvím odborné knihovny sloučené s knihovnou Ministerstva spravedlnosti);
7. Pořádáním vlastních seminářů pro odbornou veřejnost domácí i zahraniční k odborným tématům a výsledkům ukončených výzkumů a případných tiskových konferencí v dohodě s tiskovým odborem Ministerstva spravedlnosti.
8. Podílem na výuce na vysokých školách ve spolupráci s právními fakultami v Praze a v Plzni a s Policejní akademií ČR a na přípravě odborných pracovníků v sociální oblasti ve spolupráci s FF UK, FSV UK, MPSV ČR.

Oblast mezinárodních vztahů

IKSP je pravidelně pověřován vypracováváním podkladů a zpráv k vývoji kriminality, k trestní politice apod., vyžadovaných od ČR orgány OSN, Evropské Unie a Rady Evropy, případně dalšími evropskými mezivládními i nevládními organizacemi. Institut bude nadále spolupracovat s výzkumnými a teoretickými pracovišti v zahraničí, aktivně se účastnit vybraných mezinárodních odborných konferencí a seminářů souvisejících s předmětem jeho činnosti. IKSP je členem mezinárodních vědeckých společností a podílí se na akcích pořádaných mezinárodními organizacemi (např. OSN, Radou Evropy apod.), které se týkají oboru jeho působnosti.

Předpokládá se širší zapojení IKSP do mezinárodních výzkumů, financovaných z fondů EU, případně dalších, ve spolupráci se zahraničními odbornými pracovišti (např. výzkum obětí trestné činnosti pro EUROSTAT).

IKSP je členem:

Mezinárodní kriminologické společnosti (SIC - Société Internationale de Criminologie)

Mezinárodní společnosti pro trestní právo, kde současně zabezpečuje činnost sekretariátu
národní skupiny ČR (AIDP – Association Internationale de Droit Pénal)

Evropské sítě prevence kriminality (European Union Crime Prevention Network)

Mezinárodní vědecké a odborné poradní rady OSN (ISPAC - International Scientific and
Professional Advisory Council of UN)

Evropské kriminologické společnosti (ESC- European Criminological Society)
prostřednictvím individuálního členství pracovníků